

Informační materiál pro fakulty a další partnery

Základní kontakty, informace, představy spolupráce
a otázky kolem iniciativy Otevřeno

Tento materiál míří primárně na akademické pracovníky, vysokoškolské učitele, představitele fakult, univerzit a dalších vzdělávacích a veřejných institucí, zástupce neziskových organizací a spolků a další subjekty pro spolupráci.

Po vytyčení hlavních kontaktů a informačních zdrojů nabízí na dalších stránkách odpovědi na základní otázky ohledně naší povahy, které mohou souviset s případnou spoluprací.

V případě dalších dotazů se na nás neváhejte obracet.

Materiály a informační zdroje:

- **Vize Otevřena** – je naším hlavním myšlenkovým ukotvením, pojmenovává, na jakých hodnotách stavíme a čeho chceme dosáhnout.
- **Rozšiřující komentář k Vizi** – podrobněji vysvětluje a interpretuje jednotlivých 21 idejí z naší Vize.
- **Výzva studentům pedagogických fakult** – oslovuje studenty a snaží se je aktivizovat pro Otevřeno.
- **Dopis akademikům** – oslovuje představitele fakult a oborů k vzájemné spolupráci.

Uvedené materiály jsou k dispozici také na webu:

- **Webové stránky otevreno.org** – shromažďují veškeré podstatné veřejné informace o naší iniciativě.
- **Kanál facebook.com/otevreno.org** – přináší informace o aktuálním dění kolem Otevřena, fakult kde působíme, a vůbec světa vzdělávání.

Kontakty:

Tomáš Čakloš (student MU)
předseda Republikové rady

tomas.caklos@otevreno.org

telefon: 774 222 918

Tomáš Bederka (student UK)
*místopředseda Republikové rady,
vedoucí sekce pro vnější komunikaci
a tiskový mluvčí*

tomas.bederka@otevreno.org

telefon: 607 860 106

Matej Žitňanský (student MU)
*vedoucí sekce pro vzdělávací politiku
a networking*

matej.zitnansky@otevreno.org

telefon: 776 578 031

Otevřeno, z.s.

info@otevreno.org

Kontakt na jednotlivé pobočky je
k dispozici na našem webu.

Tento materiál byl jako aktuální
vydán 7. dubna 2016.

Co jsme zač?

Jsme studenti, které nebaví jen pasivně procházet studiem, kteří věří, že vzdělávání by mělo vypadat jinak a kteří jsou ochotní něco udělat pro **prestiž svých pedagogických oborů a fakult** a v důsledku tak přispět k lepšímu školství v této zemi.

O tom, co z takové motivace plyne a proč a jak zakládáme Otevřeno, nejlépe vypovídá naše uvedené prohlášení označené jako **Vize Otevřena**.

Jsme celostátní spolek studentů pedagogických oborů, který má svou republikovou úroveň a dále úrovně poboček v jednotlivých městech.

Kdo za tím stojí?

Otevřeno je vyloženě **studentský projekt**, který jsme si coby studenti sami vymysleli, založili a rozjeli. Nevytvořil nás nikdo jiný a jsme plně **nezávislou** iniciativou.

Jaký typ organizace Otevřeno představuje?

Asi nejlépe nás vystihuje označení **iniciativa**. Stejně tak dobře ale platí, že jsme **spolek studentů** či **nezisková organizace**. Komplexnější obrázek o naší povaze tak může nabídnout toto schéma:

Proč se jmenujeme zrovna Otevřeno?

Hledali jsme název, který bude jednoduchý a svěží a ve kterém se protne něco z našich ideálů a povahy. Otevřeno tyto představy krásně naplňuje:

- **otevřeno = naše činnost** – snažíme se otevírat diskusi a inovace
- **otevřeno = náš cíl** – chceme fakulty, jež se otevírají světu rozmanitého vzdělávání
- **otevřeno = naše hodnoty** – otevřenost různým lidem a myšlenkám tvoří základ našich idejí
- **otevřeno = náš styl** – snažíme se být sami co nejvíc otevření ve svém jednání
- **otevřeno = naše identita** – ve znaku máme otevřenou knihu, symbol vzdělanosti a fakult

Jak to vlastně celé vzniklo?

Myšlenka studentské iniciativy tohoto typu se začala rodit na podzim roku 2015 mezi několika studenty a studentskými senátory na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Co se na začátku zdálo jako neurčitá představa, začalo velmi rychle získávat konkrétnější obrysy a nabalovat další lidi. Několik měsíců jsme připravovali naši Vizi a konzultovali její odbornou náplň i celkové vyznění s vyučujícími na fakultě.

1. prosince 2015 jsme Otevřeno slavnostně rozjeli vystoupením před akademickým senátem a vedoucími kateder PedF MU a spuštěním internetové kampaně. Ta přinesla výraznou odezvu, která vedla k navazování spolupráce s podobnými organizacemi a především se studenty dalších pedagogických fakult.

28. března 2016 – na Den učitelů – jsme spustili celostátní kampaň hlásající rozšíření působnosti Otevřena na celou ČR. Velkou mediální odezvu přinesla naše akce s vyvěšením našich 21 tezí na dveře pedagogických fakult, s nimiž už jsme měli navázanou spolupráci, tedy v Praze, Brně a Olomouci.

V jakém stavu momentálně jsme?

Jsme ve stavu **tvoření**. Aktuálně věnujeme nejvíce pozornosti utváření samotného Otevřena – naší vnitřní organizace i veřejné kampaně. Současně se snažíme **rozšiřovat** na další pedagogické fakulty a obory a získávat další **partnery** pro naši činnost. Usilujeme tak o vybudování stabilní organizace, která bude připravena naplno realizovat svůj program.

Reálný **program** každopádně probíhá již nyní. V Brně, odkud se Otevřeno rozšiřuje, organizujeme řadu akcí a slavíme první úspěchy v konkrétních prosazených inovacích. Podobná situace je v Praze, kde navazujeme na dosavadní studentské spolky, které se s námi dávají dohromady. Stejným způsobem se snažíme rozjízdit činnost také v Olomouci a další buňky Otevřena se rychle rodí i v dalších městech.

Brněnské Otevřeno má **přes 40 aktivních členů**, v ostatních městech je počet studentů přímo zapojených do Otevřena zatím o něco nižší. Máme silné zastoupení v **akademických senátech** a řadu spolupracujících učitelů i na úrovni vedení fakult.

Jaké jsou naše cíle?

Naše cíle jsou jasně vytyčeny **Vizí Otevřena**, která hovoří nejen o prosazovaných idejích, ale rovněž o základních strategiích, jimiž jich chceme dosáhnout.

Na celostátní veřejné úrovni chceme **otevřít širokou diskusi** o tom, jak v České republice probíhá příprava a vzdělávání pedagogů a jak vypadá vzdělávání jako celek. Chceme pořádat veřejné akce, kampaně, dostávat vzdělávací témata do celospolečenské debaty a sjednotit v ní hlas studentů pedagogických oborů.

Na jednotlivých fakultách potom chceme v první řadě aktivizovat co největší část studentstva a podobně otevřít dialog a vyučujícími. Mezi konkrétní nástroje takové diskuse může patřit zavádění **studentských oborových rad, hodnocení kvality** a vůbec větší **zapojení studentů do toho, co, jak a proč se vyučuje**.

Ve střednědobém horizontu usilujeme o zavádění **nových volitelných předmětů a inovace předmětů stávajících** – především tak, aby probíhaly zejména aktivní formou, aby měly reálný a praktický pedagogický a didaktický přesah a aby v nich studenti přemýšleli, jak má vlastně vzdělávání vypadat.

Zabývá se Otevřeno jen pedagogickými fakultami?

Chceme působit **všude, kde se vzdělávají pedagogové** – v tuto chvíli tedy především na **vysokých školách**.

Hlavním takovým místem jsou pochopitelně **pedagogické fakulty**, podobně významné je pro nás ale angažmá u ostatních **pedagogických oborů na dalších fakultách**. Snažíme se tak v našich prohlášeních vyvažovat odkazování tu k pedagogickým fakultám a tu spíše obecněji k pedagogickým oborům...

Jak je na tom Otevřeno z hlediska práva?

Zakládáme Otevřeno jako **zapsaný spolek** se statutem **veřejně prospěšné organizace**. Jakmile budou vyřízeny všechny úřední náležitosti, bude zde existovat vícero právnických osob: Otevřeno, z.s. coby hlavní spolek a dále pobočky v jednotlivých městech s vlastní právní subjektivitou, odvozenou od hlavního spolku.

Jak je Otevřeno organizováno?

Otevřeno je jako spolek **organizováno dle stanov**. Jakmile budou vyřízeny všechny úřední záležitosti, zveřejníme naše stanovy na webových stránkách.

Otevřeno je tvořeno **hlavním spolkem a pobočkami v jednotlivých městech**.

Na úrovni hlavního spolku máme své **ústřední orgány** – jednou za rok se schází **Republikový sněm**, aby zvolil své zástupce do **Republikového předsednictva**, z něhož pak vychází také Republiková rada. Právě **Republiková rada** je hlavním výkonným orgánem a managementem celého spolku. **Předseda** Republikové rady je statutárním orgánem Otevřena.

V Otevřenu dále fungují jako **nestranné orgány** Kontrolní komise, Rozhodčí komise a Dozorčí rada.

Pobočky jsou samostatnými právními subjekty, v jejichž čele stojí jako statutární orgán jejich **předseda**. Pobočky jsou vázány stanovami, jinak jsou ale do velké míry autonomní ve své činnosti a plně autonomní ve své samosprávě.

Co představuje Dozorčí rada?

Dozorčí rada je dohlížejícím ústředním orgánem Otevřena, ve které zasedají jednak členové z našich poboček, především ale **reprezentanti vysokých škol, občanského sektoru a státu**.

Naši Dozorčí radu teprve sestavujeme. Rádi v ní nabídneme místo zástupcům jednotlivých univerzit nebo dalších významných subjektů, které s námi budou chtít navázat hlubší spolupráci. Členové Dozorčí rady jsou jmenováni naším Republikovým sněmem na dobu neurčitou.

Působnost Dozorčí rady spočívá především v dohledu nad směřováním Otevřena – Dozorčí rada dostává k připomínkování klíčové koncepční materiály, jako jsou dlouhodobé strategie, roční programové koncepce nebo náš rozpočet. Nad rámec toho se s ní snaží naše výkonné orgány vést další dialog.

Mimo ústřední Dozorčí radu Otevřena mohou své dozorčí rady zřídit také jednotlivé pobočky a nabídnout v nich místo vyučujícím vlastních fakult.

K čemu je dobrý celostátní spolek a k čemu pobočky?

Smyslem celostátního spolku je především **propojit studenty pedagogických oborů** – od takové spolupráce si slibujeme větší efekt, než kdybychom působili odděleně na jednotlivých fakultách. Otevřeno by se mělo stát naším **silným jednotným hlasem** a značkou, která dodá i jednotlivým studentům váhu v zádech.

Celostátní spolek současně poskytuje pobočkám **mnohostrannou podporu**. Jejím základem je samotná jednotná vize a strategie, součástí je ale také organizační podpora, nabízení různých metodických nebo propagačních materiálů a motivační podpora lidí v týmech. V neposlední řadě je celostátní Otevřeno silnou platformou pro **sdílení inspirace a zkušeností**.

Hlavní reálná činnost se poté odehrává na samotných **pobočkách**. Ty nejsou řízeny shora, ale vycházejí z reálných studentů daných fakult a jejich preferencí a potřeb. Pobočky jsou ve své činnosti velmi **autonomní** a svazuje je pouze naše společná strategie zachycená především ve Vizi Otevřena a v našich stanovách. Jsou to především pobočky, kdo reálně jedná o inovacích na jednotlivých fakultách a pořádá ve svých městech další aktivity.

Jak pobočky v jednotlivých městech vznikají a fungují?

Pobočku tvoří **samotní studenti** jednotlivých fakult, kteří se chopí naší výzvy a rozhodnou se připojit k Otevřenu a začít naši vizi šířit na své univerzitě. V takový moment proběhne založení pobočky v koordinaci s ústředními orgány Otevřena, které se dále snaží poskytnout pobočkám maximální možnou podporu.

Jak vypadají aktivity Otevřena na samotné fakultě?

Samotná činnost je **velmi rozmanitá** a odvíjí se především od vůle samotných studentů, od toho, čemu se sami na své fakultě chtějí věnovat a na čem se případně domluví s jejich představiteli.

Jako příklad mohou posloužit činnosti, které v uplynulých měsících rozjelo brněnské Otevřeno, doplněné dalšími ukázkami z Prahy nebo Olomouce:

- Brněnské Otevřeno pořádá **řadu akcí**. Ze začátku šlo především o **studentské debaty** nad otázkami spojené s podobou výuky a oborů. Dále jsme uspořádali několik **vzdělávacích workshopů**, třeba na témata otevřeného vzdělávání nebo demokratických škol. Speciální příležitostí potom byl seminář zaměřený na našich samotných 21 idejí, kde s nimi účastníci aktivně pracovali.
- Další formáty nabízejí třeba **promítání filmů na vzdělávací témata** s navazující diskusí nebo pozvání **hostů z praxe**. Tímto směrem se ubírají aktivity našich studentů kromě Brna především v Olomouci a Praze. Další možností jsou potom různé festivaly, jarmarky, oslavy a podobné akce kulturního a komunitního typu.
- Popisované akce probíhají ve spolupráci s fakultami a odehrávají se především v jejich prostorách.
- Kromě akcí se snažíme na fakultách přímo **prosazovat různé konkrétní změny** – ať už třeba v organizaci studia nebo v reálné výuce. Významným nástrojem jsou námi zaváděné **studentské oborové rady**, tedy vytváření dialogu mezi katedrami a zástupci jejich studentů.

Jak je Otevřeno financováno?

Rozpočty Otevřena se v tuto chvíli pohybují jen na úrovni zcela základních provozních nákladů spolku a veřejné kampaně. Do budoucna bychom rádi operovali s větším kapitálem a využili jej jednak pro naši **veřejnou kampaň** a současně pro **přímou vzdělávací činnost**, tedy organizaci vzdělávacích akcí apod.

Otevřeno využívá **příspěvků** drobných dárců, zainteresovaných studentských spolků a dále stipendijních programů fakult a univerzit. Vyjednáváme podmínky pro zajištění stabilního a objemnějšího financování z různých zdrojů především tohoto typu. Současně se v budoucnu hodláme ucházet o dotace z veřejných fondů. Určitě **vitáme nabídky finanční podpory**, nebudou-li snad ze zdrojů, které by odporovaly našim etickým zásadám.

Pobočky mají své samostatné rozpočty a jsou plně **autonomní** v rozhodování, jak se svými penězi naloží. Zdroje poskytnuté pobočce zůstávají majetkem dané pobočky.

Finance Otevřena i jeho jednotlivých poboček jsou vedeny na **transparentních účtech**, jejichž zřizování právě probíhá.

Je Otevřeno ryze neziskové, nebo je nějak napojeno na byznys?

Otevřeno je dle stanov **veřejně prospěšným spolkem**. Z tohoto titulu jsme ryze neziskovým projektem, který nemá žádné komerční ambice ani není napojen na žádné jiné komerční aktivity. Všichni členové Otevřena přitom dělají svoji práci **bez nároku na finanční odměnu**, tedy zcela dobrovolnicky a z vlastní vnitřní motivace.

Je Otevřeno nějak spojeno s politikou?

Otevřeno je dle stanov **nepolitickým spolkem**. To znamená, že nemáme žádné politické ambice, nejsme nijak napojeni na žádnou politickou stranu a neprofilujeme se žádnou politickou orientací.

Pochopitelně ale s politikou sdílíme společný svět, a když vstupujeme do veřejné diskuse, vyjadřujeme se často k otázkám, které současně náleží vzdělávací politice. V tomto smyslu lze tedy nejlépe Otevřeno chápat jako **občanskou aktivitu** a součást občanské společnosti.

S kým Otevřeno spolupracuje a kdo jej podporuje?

Našimi hlavními partnery jsou naše fakulty. Především v Praze a v Brně se nám dostává vstřícné a intenzivní spolupráce s vedením fakult, s akademickými senáty a s jednotlivými vyučujícími.

Zároveň se snažíme propojovat i s okolním světem – komunikujeme tak s řadou **neziskových organizací** ve světě vzdělávání, kde mezi naše partnery patří organizace jako EDUin, NaZemi nebo EduSpace Festival.

Současně se snažíme navazovat spolupráci s **reálnými školami** a dalšími zařízeními, v nichž se odehrává výchova a vzdělávání, ať už formální nebo neformální.

Jakou má Otevřeno odezvu?

Naší iniciativě se dostává široké podpoře i mediálnímu zájmu.

Děkani pedagogických fakult, kde již Otevřeno působí, hodnotí naši činnost následovně:

- *„Oceňuji, že studenti nejsou lhostejní ke kvalitě svého vzdělávání a chtějí se nad přípravou pedagogů zamýšlet. Vážím si toho, že mohu být nápomocen změnám prostředí fakulty. Jsem rád, že se rodí jádro angažovaných studentů a věřím, že se bude dále rozšiřovat.“*
  - **Jiří Němec**, děkan Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně
- *„Velmi oceňuji, že studentům není lhostejné, jak probíhá jejich studium, a v těchto aktivitách mají mou plnou podporu. V tomto rámci jsme již připravili anketu o nové podobě studia a její výsledky promítli do nových akreditací.“*
  - **Radka Wildová**, děkanka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
- *„Iniciativa je mi známa, byl jsem o jejím vzniku informován a jsem pochopitelně rád, že našla odezvu i mezi našimi studenty, připravujícími se na toto velmi významné, i když málo ceněné povolání.“*
  - **Čestmír Serafín**, děkan Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Podobným způsobem nás podporují například uvedené neziskové organizace a další činitelé občanského sektoru, například bývalý ministr školství **Ondřej Liška**.

Mezi studenty a širokou veřejností je podpora iniciativy znát především **na internetu**. Naše webové stránky a zejména naše příspěvky na Facebooku zaznamenávají velký počet návštěv a sdílení. Náš celkový dosavadní dosah příspěvků na Facebooku dosahuje **100 000 zobrazení**.

Média informují o projektu především v čase našich klíčových výstupů, jako bylo zveřejnění celé iniciativy a následné vyvěšení tezí na dveře fakult. Z pokrytí médií vybíráme:

- *„Máme představu, že hodina není o tom, aby přišel učitel, 45 minut něco vykládal a žák byl potom přezkoušen z nabytých vědomostí. A nechceme, aby tak vypadaly ani naše hodiny na fakultě.“*
  - rozhovor s naším předsedou v článku v **Hospodářských novinách** (23. 12. 2015)
- *„Studenti zdůrazňují, že se nestaví proti fakultě, ale naopak chtějí spolupracovat.“*
  - článek v profesním časopise **Řízení školy** (1. 2. 2016)
- *„Napříč výukou na naší fakultě jsou propastné rozdíly. Najdeme tu dobré učitele, předměty i celé obory. A pak takové, kde si o nějaké kvalitě můžeme nechat jen zdát.“*
  - rozsáhlý rozhovor s naším předsedou na portálu **Eduin** (26. 1. 2016)
- *„Budoucí kantoři mění fakulty.“*
  - titulky článku v **Lidových novinách** (30. 3. 2016)
- *„Snažíme se účastníky vzdělávání vnitřně motivovat. Aby nemuseli řídit svůj život podle toho, za co dostanou trest a za co dostanou odměnu, ale podle toho, co jim dává smysl a co jim dělá radost.“*
  - náš předseda hostem studia **Českého rozhlasu** (30. 3. 2016)

Co lze čekat od veřejné kampaně Otevřena?

Součástí našich aktivit je **vedení veřejné kampaně**. To může snad u někoho vyvolat rozpaky, my se v ní každopádně snažíme být co nejvíce konstruktivní a konsensuální. A věříme, že kampaň je **příležitostí**, kterou mohou vítat i samotné fakulty, jimž chceme zvyšovat prestiž a jejíž témata chceme otvírat v celospolečenské debatě.

V našem veřejném vystupování se proto soustředíme především na **kladné vize a inspirace** a na otevírání diskuse o tom, jak by věci měly být. Upozorňujeme sice třeba na to, kde vidíme nedostatky, rozhodně se ale nesnažíme na fakulty nějak útočit, jít proti nim nebo je zbytečně veřejně pranýřovat.

Podobně se snažíme balancovat i **formy** naší kampaně. Určitě v ní chceme být kultivovaní, zároveň ale víme, že si taková kampaň žádá určité zajímavosti a razance. Snažíme se proto jít takovými cestami, jako bylo právě třeba vyvěšení našich 21 tezí na dveře fakult po vzoru Martina Luthera. Tato akce byla s fakultami domluvená, nebyla snad v ničem problematická, přesto sklidila mediální ohlas.

Co obnáší spolupráce Otevřena s vysokými školami?

Podoba spolupráce je vždy **na konkrétní domluvě** mezi studenty a jejich fakultou nebo vyučujícími. Předchozí text každopádně mohl nabídnout některé příklady, jak taková spolupráce může vypadat.

Pokud bychom to shrnuli, jde především o **podporu fungování studentského spolku** na fakultě, zapojení studentů do fakultního dění a o **společnou diskusi** třeba skrze zmiňované studentské oborové rady.

Na fakultách, odkud Otevřeno přichází, máme v tomto dobrou zkušenost a fakulta je pro nás spolupracujícím partnerem i třeba v tom, že navzájem svými kanály zveme akademickou obec na své akce.

Co obnáší spolupráce Otevřena s neziskovými organizacemi?

Komunikace s organizacemi zvenčí je pro nás **cenná sama o sobě**, už jen když umožňuje sdílení zkušeností, inspirace a konzultování různých cest. Nad rámec toho si rádi zveme na akce zajímavé hosty, které nám tyto organizace často mohou zprostředkovat. Stejně tak u vzdělávacích neziskovek usilujeme o jejich větší zapojení do reálné výuky na fakultách a do budoucna máme smělé plány třeba pro oblast praxí.

Spolupráce s neziskovkami je, podobně jako u fakult, každopádně **zajímavá i mediálně** – můžeme si navzájem sdílet různé pozvánky, účastnit se společných besed nebo spolupracovat na veřejné kampani.

Za tuto spolupráci jsme velmi vděční a věříme, že je všestranně přínosná především pro náš společný cíl.

Jak se ideje Otevřena promítají v samotné organizaci?

Snažíme se, abychom **sami šli příkladem** v tom, co hlásáme. Určitě se nám to nebude dařit dokonale, stavíme každopádně na otevřenosti, transparentnosti a demokratickém řízení. Máme v týmech vyhrazené lidi k tomu, abychom se sami vzdělávali a hodnotili a reflektovali naši činnost. Děláme, co můžeme, a jsme plně otevření zpětné vazbě. Věříme, že náš vlastní příklad je pro prosazování pedagogických idejí zásadní.